

میزان سازگاری زناشویی و کیفیت عشق در متقاضیان طلاق دارای سابقه خیانت زناشویی و فاقد سابقه خیانت زناشویی

فریبا مدرسی^۱، سید حسین زاهدیان^۱، نذیر هاشمی محمدآباد^{۲*}

^۱گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات فارس، شیراز، ایران، ^۲گروه روان پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی یاسوج، یاسوج، ایران

تاریخ دریافت: ۱۳۹۲/۵/۲۶ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۲/۸/۲۵

چکیده

زمینه و هدف: مسئله خیانت زناشویی در جامعه ایران به عنوان یک نگرانی رو به رشد مطرح است که با ناپایداری در روابط و نرخ بالای طلاق همراه است. هدف این مطالعه بررسی میزان سازگاری زناشویی و کیفیت عشق در متقاضیان طلاق دارای سابقه خیانت زناشویی و فاقد سابقه خیانت زناشویی بود.

روش بررسی: در این مطالعه توصیفی، تحلیلی - مقطعی که در سال ۱۳۹۰، بر روی مراجعین مراکز بهزستی استان فارس انجام شد، تعداد ۹۰ نفر به روش نمونه گیری در دسترس در سه گروه مساوی با سابقه خیانت زناشویی و متقاضی طلاق، متقاضی طلاق بدون سابقه خیانت زناشویی و گروه شاهد انتخاب شدند. افراد هر سه گروه پرسشنامه های مقیاس سازگاری اسپایزر و مقیاس مثلث عشق اشترنبرگ را تکمیل نمودند. افراد گروه دارای سابقه خیانت زناشویی مقیاس مثلث عشق را مجدداً درباره رابطه فرازناشویی خود تکمیل نمودند. داده ها با آزمون های آماری آنالیز واریانس یک طرفه و تی وابسته تجزیه و تحلیل شدند.

یافته ها: بین گروه های متقاضی طلاق با گروه شاهد از نظر ابعاد مختلف مثلث عشق و میزان سازگاری زناشویی تفاوت معنی داری وجود داشت ($p < 0/001$). یافته ها همچنین حاکی از تفاوت معنی داری بین متقاضیان طلاق با و بدون سابقه خیانت زناشویی از نظر میزان صمیمیت، شور و اشتیاق، تعهد و تصمیم در رابطه بود ($p < 0/001$). بررسی کیفیت عشق در افراد دارای سابقه خیانت زناشویی نشانگر تفاوت در تمام ابعاد مثلث عشق اشترنبرگ در رابطه با همسر و روابط فرازناشویی بود ($p < 0/001$).

نتیجه گیری: ناسازگاری زناشویی به تنهایی پیش بین قوی برای خیانت زناشویی در شرایط دشوار زندگی نیست و با توجه به نتایج این پژوهش عامل مهم تر در گرایش به روابط فرازناشویی، کیفیت رابطه و عشق میان زوجین و میزان تخریب ابعاد مختلف آن است.

واژه های کلیدی: خیانت زناشویی، رضایت زناشویی، سازگاری زناشویی، مثلث عشق، طلاق

* نویسنده مسئول: دکتر سید نذیر هاشمی محمد آباد، یاسوج، دانشگاه علوم پزشکی، دانشکده پزشکی، گروه روان پزشکی

Email: nazir.hashemi@gmail.com

مقدمه

خیانت زناشویی بر اساس یک تعریف کلی

نقض تعهد رابطه دونفره است که منجر به شکل گیری درجاتی از صمیمیت عاطفی و فیزیکی با فردی خارج از این رابطه می‌شود (۵). علی‌رغم این که خیانت زناشویی یک مفهوم رایج در ازدواج است اما به صورت ناچیزی شناخته شده است و با توجه به تابو بودن مسئله، پیشینه و بررسی روشنی در ارتباط با این موضوع وجود ندارد (۶).

تعدادی از پژوهش‌ها از این ایده که علت شرکت افراد در روابط خارج زناشویی به دلیل غلط بودن پاره ای از مسایل در روابط اولیه آنها می‌باشد حمایت می‌کنند، برای مثال نارضایتی و رضایت کم در روابط آغازین تمایل به شرکت در روابط خارج زناشویی را افزایش می‌دهد. هم‌چنین همبستگی منفی میان رضایت زناشویی و خیانت یافت شده است که در مورد تمام جوانب خیانت‌های زناشویی (خیانت عاطفی، خیانت جنسی و خیانت عاطفی-جنسی) صادق بود. هرچند یافته‌ها نشان داد که رضایت از روابط به ویژه با خیانت‌های عاطفی رابطه دارد. با این حال زنان و مردانی که در خیانت‌های عاطفی - جنسی به صورت هم‌زمان درگیرند نسبت به افرادی که صرفاً در خیانت عاطفی یا جنسی درگیرند، رضایت کمتری از ازدواج دارند (۱۲-۶).

براو و لپکین (۲۰۱۰) در مدلی که جهت تبیین خیانت‌های زناشویی ارائه می‌دهند، یکی از مهم‌ترین عوامل مؤثر در رخداد این پدیده را نیازهای برآورده

رضایت زناشویی یعنی احساس ذهنی رضایت، خشنودی و لذت تجربه شده در هر یک از زوجین وقتی جنبه‌های مختلف زندگی مشترک خود را در نظر می‌گیرند (۱). تقریباً اغلب زوج‌هایی که ازدواج می‌کنند در آغاز زندگی دارای سطح بالایی از رضایت زناشویی هستند. رضایت از رابطه طی زمان در بسیاری از زوج‌ها کاهش می‌یابد (۲). معتبرترین شاخص آشفتگی زناشویی طلاق است. تحقیقات متعدد نشان داده است که تعامل منفی زن و شوهر متغیر پیش‌بینی کننده قوی برای وقوع طلاق است (۳). در حدود ۵۵ درصد ازدواج‌ها در آمریکا، ۴۲ درصد در انگلیس و ۳۷ درصد در آلمان منجر به طلاق می‌شوند. به گفته محققین یکی از مهمترین دلایل طلاق در دهه‌های اخیر که رشد چشمگیری داشته خیانت‌های زناشویی و روابط فرازناشویی^(۱) می‌باشد (۲).

اگرچه اصل پذیرفته شده رفتارهای جنسی در جامعه آمریکا روند تک‌همسری است اما خیانت زناشویی برای بسیاری از زوجین یک مشکل بسیار مهم است. بر اساس بررسی‌های صورت گرفته تخمین زده می‌شود که در آمریکا، ۲۶ درصد تا ۷۰ درصد از زنان متأهل و ۳۳ درصد تا ۷۵ درصد از مردان متأهل خیانت زناشویی داشته‌اند. پژوهش‌های زیادی مویید این واقعیت هستند که روابط فرازناشویی، عمده‌ترین دلیل از هم‌پاشیدگی روابط زناشویی و زمینه اصلی تعارضات و اختلافات زناشویی است (۴).

۱-Extramarital

روش بررسی

این مطالعه توصیفی، تحلیلی - مقطعی در سال ۱۳۹۰ انجام شد. جمعیت هدف در این مطالعه کلیه افراد دارای سابقه خیانت زناشویی شهر شیراز بودند. روش نمونه‌گیری، نمونه‌گیری در دسترس بود. نمونه‌ها شامل ۹۰ نفر بودند که به سه گروه تقسیم شدند. افراد متقاضی طلاق با سابقه خیانت زناشویی شامل ۳۰ نفر (۱۹ زن و ۱۱ مرد) و افراد متقاضی طلاق فاقد سابقه خیانت زناشویی شامل ۳۰ نفر (۱۹ زن و ۱۱ مرد) و افراد گروه شاهد ۳۰ نفر (۱۹ زن و ۱۱ مرد) که بنا به گزارش فردی فاقد سابقه رابطه فرزندناشویی و تقاضای طلاق بودند که از لحاظ سن و جنسیت همسازی شدند. در این پژوهش از افراد خواسته شد نظر خود را درباره رابطه زناشویی خود با تکمیل مقیاس سازگاری اسپانیر و مقیاس مثلث عشق اشترنبرگ اعلام کنند (۱۷-۱۴). از افراد دارای سابقه خیانت زناشویی خواسته شد که مقیاس مثلث عشق را مجدداً بررسی کرده و درباره رابطه فرزندناشویی خود تکمیل کنند. با توجه به موضوع مسئله و لزوم رعایت مسایل اخلاقی تمام مراحل تکمیل و نگهداری پرسشنامه‌ها به صورت محرمانه و با حفظ اصل رازداری جهت جلوگیری از افشای نام شرکت کنندگان و اخذ رضایت کتبی از آنان انجام شد.

ابزار جمع‌آوری اطلاعات شامل موارد زیر بود: ۱- مقیاس ۳۲ سئوالی سازگاری دو عضوی (DAS)^(۱)؛ این مقیاس به وسیله اسپانیر برای سنجش

نشده و نقایص موجود در پاسخ دهی هم دلانه و خستگی عنوان می‌کنند که همگی عواملی هستند که اثرگذاری مستقیم بر کاهش رضایت زناشویی دارند (۱۳).

در پژوهش شای (۲۰۱۰) همبستگی منفی معنی‌داری میان رضایت از روابط و خیانت عاطفی و جسمی به دست آمد. وی رضایت پایین از روابط را به عنوان بهترین پیش بین برای خیانت زناشویی معرفی کرد (۱۴). همچنین ثابت شد که بی‌ثباتی در رابطه مهم‌ترین پیش‌بین در خیانت زناشویی است و همبستگی منفی با رضایت زناشویی دارد و یک رابطه دوسویه منفی میان روابط بد و خیانت زناشویی وجود دارد. روابط بد موجب افزایش احتمال خیانت زناشویی می‌شود و خیانت زناشویی موجب تخریب ازدواج و رابطه زناشویی می‌شود (۷).

یکی از مهم‌ترین عوامل تعیین کننده رضایت‌مندی از رابطه زناشویی، عشق و کیفیت آن است. عشق بین زوجین و کیفیت آن در پژوهش‌های متعددی مورد مطالعه قرار گرفته است و صاحب نظران بسیاری به آن پرداخته‌اند. بر همین اساس و با توجه به تأکید پیشینه موجود بر مسئله کیفیت رابطه هم دلانه و نقش پاسخ‌گویی زوجین در گرایش و بازداری روابط فرزندناشویی (۱۳). محققین در این پژوهش درصدد بررسی دقیق ابعاد عشق در متقاضیان طلاق دارای سابقه خیانت زناشویی و متقاضیان طلاق فاقد سابقه زناشویی برآمدند.

۱- Dyadic Adjustment Scale (DAS)

بسیار زیاد می‌دهند. نمرات بالاتر به معنای صمیمیت، شور و اشتیاق و یا تعهد بیشتر می‌باشد. نتایج پژوهش‌هایی که از این مقیاس استفاده کرده‌اند، نشان می‌دهد این مقیاس به عنوان ابزاری روا و پایا در فرهنگ‌های مختلف کاربرد دارد. حفاظی طرقلبه و همکاران در پژوهش خود پایایی این آزمون را مناسب گزارش کرده و اعتبار آن را بر اساس همبستگی پیرسون بین نمرات بخش اول و دوم سه جزء صمیمیت، شور و اشتیاق و تعهد، و تصمیم به ترتیب ۰/۹۳، ۰/۸۰ و ۰/۸۰ گزارش کردند (۱۵).

داده‌های جمع‌آوری شده با استفاده از نرم افزار SPSS و آزمون‌های آماری آنالیز واریانس یک طرفه و تی وابسته تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها

بر اساس نتایج حاصله، در همه ابعاد مقیاس سازگاری زناشویی حداقل بین دو گروه تفاوت معنی‌داری وجود داشت ($p < 0.001$) (جدول ۱ و ۲). هم چنین نتایج نشان داد در همه ابعاد مقیاس کیفیت عشق بین گروه‌های مورد مطالعه تفاوت معنی‌داری وجود داشت ($p < 0.001$) (جدول ۳ و ۴)

نتایج مطالعه نشان داد، در افراد دارای سابقه خیانت زناشویی بین کیفیت رابطه در ارتباط با رابطه با همسر و رابطه فرازناشویی از نظر نمره کلی کیفیت عشق، صمیمیت، شور و اشتیاق و تعهد و تصمیم تفاوت معنی‌داری وجود داشت و کیفیت رابطه در ارتباط با رابطه فرازناشویی بسیار بالاتر ارزیابی شده است ($p < 0.001$) (جدول ۵).

میزان سازگاری دو نفره (زن و شوهر) تهیه شده و پرسشنامه‌ای خودسنجی است. نمرات این پرسشنامه از ۰ تا ۱۵۱ متغیر است که کسب نمرات برابر یا بیشتر از ۱۰۰ به معنای سازگاری افراد و نمرات کمتر از ۱۰۰ به معنی وجود مشکلی در روابط زناشویی و عدم سازگاری و تفاهم خانوادگی است (۱۸ و ۱۹).

اسپانیر ضریب همسانی درونی این مقیاس پر استفاده را از ۰/۹۲ تا ۰/۹۶ و اعتبار ملاکی بالایی را برای آن گزارش می‌کند. این ابزار برای چند هدف ساخته شده است. می‌توان با به دست آوردن کل نمرات از این ابزار برای اندازه‌گیری رضایت کلی در رابطه‌ای صمیمانه استفاده کرد. این مقیاس چهار بعد از رابطه را می‌سنجد که عبارت از: رضایت طرفینی، همبستگی طرفینی، توافق طرفینی و ابراز عواطف می‌باشند. اسپانیر قابلیت اعتماد مقیاس‌های فرعی را به ترتیب برای رضایت‌مندی طرفینی ۰/۹۴، توافق طرفینی ۰/۹۳، همبستگی طرفینی ۰/۸۶ و ابراز محبت در روابط طرفینی ۰/۷۳ به دست آورد. هم‌چنین روایی کلی این پرسشنامه بر اساس همبستگی ۰/۸۶ گزارش شد (۱۸). در پژوهشی حسن شاهی، نوری و مولوی، روایی این مقیاس را در شیراز ۰/۹۲ به دست آوردند (۲).

۲- مقیاس سه گانه اشترنبرگ برای عشق؛ این پرسشنامه ۴۵ سئوالی سه جزء صمیمیت، شور و اشتیاق و تعهد تصمیم را هرکدام با ۱۵ سئوال مورد سنجش قرار می‌دهد. آزمودنی‌ها به هر سوال نمره‌های بین ۱ به معنای به هیچ وجه و ۹ به معنای

جدول ۱: مقایسه نمرات ابعاد مقیاس سازگاری زناشویی در گروه‌های مورد مطالعه با استفاده از آنالیز واریانس یک طرفه

منبع وایانس	مجموع مجذوات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	آماره F	سطح معنی داری
توافق طرفینی	بین گروهی	۱۱۴۱۸/۷۵	۲	۵۷۰۹/۳۷	۰/۰۰۱
	درون گروهی	۱۵۲۵۷/۰۳	۸۷	۱۷۵/۳۶	۰/۰۰۱
رضایت طرفینی	بین گروهی	۶۰۳۴/۱۵	۲	۳۰۱۷/۰۷	۰/۰۰۱
	درون گروهی	۳۶۸۲/۳۰	۸۷	۴۲/۳۲	۰/۰۰۱
همبستگی طرفینی	بین گروهی	۱۲۶۸/۰۸	۲	۶۳۳/۵۴	۰/۰۰۱
	درون گروهی	۱۳۳۲/۷۳	۸۷	۱۵/۳۱	۰/۰۰۱
ابراز عواطف	بین گروهی	۵۴۶/۴۶	۲	۲۷۳/۲۳	۰/۰۰۱
	درون گروهی	۶۵۰/۰۲	۸۷	۷/۴۷	۰/۰۰۱
نمره کل سازگاری	بین گروهی	۵۷۱۸۲/۸۶	۲	۲۸۵۹۱/۴۳	۰/۰۰۱
	درون گروهی	۴۰۴۰۷/۲۳	۸۷	۴۶۴/۴۵	۰/۰۰۱

جدول ۲: مقایسه نمرات میزان سازگاری در گروه‌های مورد مطالعه با استفاده از آزمون تعقیبی توکی

متغیر	گروه	تفاوت میانگین	انحراف استاندارد	سطح معنی داری	
توافق طرفینی	شاهد	آزمایش ۱	۲۱/۶۰	۳/۴۱	
	آزمایش ۱	شاهد	-۲۱/۶۰	۳/۴۱	
	آزمایش ۲	شاهد	-۲۵/۶۶	۳/۴۱	
	آزمایش ۱	شاهد	۴/۰۶	۳/۴۱	
	آزمایش ۲	شاهد	-۲۵/۶۶	۳/۴۱	
	آزمایش ۱	شاهد	۴/۰۶	۳/۴۱	
	رضایت طرفینی	شاهد	آزمایش ۱	۱۸/۱۰	۱/۶۷
		آزمایش ۲	شاهد	۱۶/۵۲	۱/۶۷
		آزمایش ۱	شاهد	-۱۸/۱۰	۱/۶۷
		آزمایش ۲	شاهد	-۱/۵۶	۱/۶۷
		آزمایش ۲	شاهد	-۱۶/۵۲	۱/۶۷
		آزمایش ۱	شاهد	۱/۵۶	۱/۶۷
همبستگی طرفینی		شاهد	آزمایش ۱	۷/۱۶	۱/۰۱
		آزمایش ۱	شاهد	-۷/۱۶	۱/۰۱
		آزمایش ۲	شاهد	۱/۴۰	۱/۰۱
		آزمایش ۲	شاهد	-۸/۵۶	۱/۰۱
		آزمایش ۱	شاهد	-۱/۴۰	۱/۰۱
		شاهد	آزمایش ۱	۴/۶۳	۰/۷۰
	آزمایش ۲	شاهد	۵/۶۶	۰/۷۰	
	آزمایش ۱	شاهد	-۴/۶۳	۰/۷۰	
	ابراز عواطف	آزمایش ۲	شاهد	۱/۰۳	۰/۷۰
		آزمایش ۲	شاهد	-۵/۶۶	۰/۷۰
		آزمایش ۱	شاهد	-۱/۰۲	۰/۷۰
		شاهد	آزمایش ۱	۵۰/۸۳	۵/۵۶
آزمایش ۲		شاهد	۵۵/۷۶	۵/۵۶	
آزمایش ۱		شاهد	-۵۰/۸۳	۵/۵۶	
نمره کل سازگاری		آزمایش ۲	شاهد	۴/۹۳	۵/۵۶
		آزمایش ۲	شاهد	-۵۵/۷۶	۵/۵۶
		آزمایش ۱	شاهد	-۴/۹۳	۵/۵۶

جدول ۳: مقایسه نمرات کیفیت عشق در گروه‌های مورد مطالعه با استفاده از آزمون آنالیز واریانس یک طرفه

منبع واریانس	مجموع مجذوات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	آماره F	سطح معنی داری
صمیمیت	بین گروهی	۵۵۹۳/۸۶	۲	۲۷۷۹۶/۹۳	۶۶/۷۴
	درون گروهی	۳۶۲۳۱/۷۳	۸۷	۴۱۶/۴۵	
شور و اشتیاق	بین گروهی	۴۷۲۱۰/۶۰	۲	۲۳۶۰۵/۳۰	۲۹/۸۰
	درون گروهی	۶۸۹۱۲/۳۰	۸۷	۷۹۲/۰۹	
تعهد، تصمیم	بین گروهی	۷۱۱۷۶/۶۲	۲	۳۵۵۸۸/۳۱	۶۱/۶۶
	درون گروهی	۵۰۲۱۴/۱۰	۸۷	۵۷۷/۱۷	
نمره کل کیفیت عشق	بین گروهی	۴۸۳۲۸۶/۱۵	۲	۲۴۱۶۴۳/۰۷	۵۴/۰۲
	درون گروهی	۳۸۹۱۳۰/۳۳	۸۷	۴۴۷۲/۷۶	

جدول ۴: مقایسه نمرات کیفیت عشق در گروه (های) مورد مطالعه با استفاده از آزمون آنالیز واریانس یک طرفه

متغیر	گروه	تفاوت میانگین	انحراف استاندارد	سطح معنی داری
	شاهد	آزمایش ۱	۲۵/۹۳	۰/۰۰۱
		آزمایش ۲	۶۰/۶۶	۰/۰۰۱
صمیمیت	آزمایش ۱	شاهد	-۲۵/۹۳	۰/۰۰۱
		آزمایش ۲	۳۴/۷۳	۰/۰۰۱
	آزمایش ۲	شاهد	-۶۰/۶۶	۰/۰۰۱
		آزمایش ۱	-۳۴/۷۳	۰/۰۰۱
	شاهد	آزمایش ۱	۲۷/۷۰	۰/۰۰۱
		آزمایش ۲	۵۶/۱۰	۰/۰۰۱
شور و اشتیاق	آزمایش ۱	شاهد	-۲۷/۷۰	۰/۰۰۱
		آزمایش ۲	۲۸/۴۰	۰/۰۰۱
	آزمایش ۲	شاهد	-۵۶/۱۰	۰/۰۰۱
		آزمایش ۱	-۲۸/۴۰	۰/۰۰۱
	شاهد	آزمایش ۱	۳۳/۰۶	۰/۰۰۱
		آزمایش ۲	۶۸/۸۶	۰/۰۰۱
تعهد/تصمیم	آزمایش ۱	شاهد	-۳۳/۰۶	۰/۰۰۱
		آزمایش ۲	۳۵/۸۰	۰/۰۰۱
	آزمایش ۲	شاهد	-۶۸/۸۶	۰/۰۰۱
		آزمایش ۱	-۳۵/۸۰	۰/۰۰۱
	شاهد	آزمایش ۱	۸۳/۷۶	۰/۰۰۱
		آزمایش ۲	۱۷۹/۳۶	۰/۰۰۱
نمره کل کیفیت عشق	آزمایش ۱	شاهد	-۸۳/۷۶	۰/۰۰۱
		آزمایش ۲	۹۵/۶۰	۰/۰۰۱
	آزمایش ۲	شاهد	-۱۷۹/۳۶	۰/۰۰۱
		آزمایش ۱	-۹۵/۶۰	۰/۰۰۱

جدول ۵: تفاوت کیفیت عشق در ارتباط با رابطه زناشویی و رابطه فرازناشویی بر اساس آزمون تی وابسته

متغیر	گروه	میانگین	انحراف استاندارد	درجه آزادی	آماره تی	سطح معنی‌داری
نمره کل کیفیت عشق	زناشویی	۱۷۴/۶۳	۵۸/۶۱	۲۹	-۷/۸۵	/۰۰۱
	فرازناشویی	۳۰۳/۳۳	۶۴/۳۷			
صمیمیت	زناشویی	۵۹/۹۳	۱۷/۴۷	۲۹	-۶/۸۲	/۰۰۱
	فرازناشویی	۹۶/۸۶	۲۲/۹۳			
شور و اشتیاق	زناشویی	۵۳/۱۶	۲۰/۷۹	۲۹	-۵/۱۲	/۰۰۱
	فرازناشویی	۹۹/۰۶	۲۸/۷۱			
تعهد، تصمیم	زناشویی	۵۳/۱۶	۳۱/۴۱	۲۹	-۸/۲۲	/۰۰۱
	فرازناشویی	۱۰۷/۴۰	۲۳/۷۰			

بحث

طلاق از نظر میزان سازگاری هیچ گونه تفاوت معنی‌داری میان دو گروه نشان نداد، که نشانگر تشابه سطح سازگاری افراد این دو گروه می‌باشد و می‌توان این‌گونه عنوان کرد که هر دو گروه در سطح پایینی از سازگاری زناشویی می‌باشند و تفاوت معنی‌داری از این لحاظ میان این دو گروه وجود ندارد. همچنین نتایج حاکی از آن است که با توجه به مقیاس کیفیت عشق بین گروه شاهد و گروه‌های متقاضی طلاق از نظر تمامی عامل‌های مقیاس کیفیت عشق (صمیمیت، شور و اشتیاق و تعهد و تصمیم) هم چنین نمره کل این مقیاس تفاوت معنی‌داری وجود دارد و گروه شاهد از لحاظ میزان کیفیت عشق نسبت به گروه‌های متقاضی طلاق در سطح بسیار بالاتری قرار دارد و به این معنی است که افراد گروه شاهد دارای روابطی گرم‌تر و صمیمی‌تر با همسر خود می‌باشند و نسبت به حفظ این رابطه تعهد بیشتری دارند. از سوی دیگر مقایسه نمرات مقیاس کیفیت عشق در گروه‌های متقاضی طلاق نشانگر آن است که

مسئله خیانت زناشویی و روابط فرازناشویی اگرچه تأثیر مخربی بر بنیان خانواده و سلامت روان زوجین دارد، ولی به دلیل تابو بودن مسئله پژوهش‌های اندکی در این زمینه صورت گرفته است. به همین دلیل پژوهش حاضر در صدد روشن‌سازی هرچه بیشتر عوامل مؤثر بر گرایش افراد به سمت روابط فرازناشویی می‌باشد.

نتایج مطالعه حاضر نشان داد که با توجه به مقیاس سازگاری، بین گروه شاهد و گروه‌های متقاضی طلاق از نظر تمامی عامل‌های مقیاس سازگاری (توافق طرفینی، رضایت طرفینی، همبستگی طرفینی و ابراز عواطف) و همچنین نمره کل این مقیاس تفاوت معنی‌داری وجود دارد و گروه شاهد از لحاظ میزان سازگاری نسبت به گروه‌های متقاضی طلاق در سطح بسیار بالاتری قرار دارد که این به معنی سطح بالاتر سازگاری در روابط دوجانبه می‌باشد. حال آنکه مقایسه دو گروه افراد متقاضی

گرایش به خیانت زناشویی کیفیت رابطه و عشق میان زوجین و میزان تخریب ابعاد این عشق است که باید مورد توجه قرار بگیرند. از آنجا که پاره‌ای از زیرمقیاس‌های مقیاس سازگاری زناشویی و مثلث عشق تا حدی با هم هم پوشانی دارند، لذا در بیان چنین تبیینی باید احتیاط کرد و پژوهش‌های بیشتر و دقیق‌تری به عمل آورد.

این مطالعه نشان داد، در افراد دارای سابقه خیانت زناشویی بین کیفیت رابطه در ارتباط با رابطه با همسر و رابطه فرازناشویی از نظر نمره کلی کیفیت عشق، صمیمیت، شور و اشتیاق و تعهد و تصمیم تفاوت معنی داری وجود دارد و کیفیت رابطه در ارتباط با رابطه فرازناشویی بسیار بالاتر ارزیابی شده است که این یافته با یافته‌های دانکمب و همکاران مبنی بر شرکت افراد در روابط فراناشویی در جهت به دست آوردن مجدد گرمی عاطفی هم‌خوان است و نشان می‌دهد افراد به دلیل تخریب روابط عاطفی اولیه خود به دنبال بازیابی عشق، صمیمیت، شور و اشتیاق هستند که با نتایج پژوهش‌های صورت گرفته به وسیله اتکینز و همکاران هم‌خوان می‌باشد(۶).

نتیجه‌گیری

نتایج به دست آمده در این پژوهش بر اهمیت روابط صمیمانه و عمق بخشی به این روابط در زوجین هم در بعد عاطفی و هم در بعد جنسی تحت هر شرایطی تأکید دارد. بنابراین لزوم آموزش‌ها و مشاوره‌های پیش از ازدواج هرچه بیشتر احساس

از لحاظ صمیمیت، تعهد و تصمیم، شور و اشتیاق و نمره کلی کیفیت عشق میان متقاضیان طلاق با سابقه خیانت زناشویی و متقاضیان طلاق بدون سابقه خیانت زناشویی تفاوت معنی‌داری وجود دارد و افراد دارای سابقه خیانت زناشویی از نظر میزان صمیمیت، تعهد و تصمیم، شور و اشتیاق و هم چنین سطح کلی کیفیت عشق نسبت به متقاضیان طلاق که سابقه روابط فرازناشویی ندارند در سطح پایین‌تری قرار دارند. این یافته‌ها به این معنی است که عدم سازگاری زناشویی عامل کافی برای گرایش به سمت خیانت زناشویی نیست و مشکلات موجود در ابعاد عاطفی روابط زناشویی مانند شور و اشتیاق موجود بین همسران و میزان صمیمیت احتمالاً در ثبات یک رابطه و عدم خیانت زناشویی نقش مهم‌تری را بازی می‌کنند عواملی که با نبود تعهد نسبت به همسر احتمال گرایش به روابط فرازناشویی را افزایش می‌دهد که این نتایج با دلایل ارائه شده به وسیله دانکمب و همکاران مبنی بر شرکت افراد در روابط فرازناشویی در جهت به دست آوردن مجدد گرمی عاطفی هم‌خوان است(۹).

می‌توان گفت که صرف ناسازگاری زناشویی شرط کافی برای خیانت زناشویی در شرایط بد زندگی نیست. از آنجا که مقیاس سازگاری زناشویی یک مقیاس کلی بوده و تخریب روابط زناشویی را در ابعاد وسیع‌تری مورد سنجش قرار می‌دهد در مقابل مقیاس مثلث عشق که صرفاً روی روابط عاشقانه و عاطفی میان زوجین متمرکز است. شاید بتوان این گونه نتیجه‌گیری کرد که عامل مهم‌تر پیش‌بین در

می‌شود. از سوی دیگر لزوم آشنایی هرچه بیشتر درمانگران با موضوع خیانت زناشویی و علل و پیامدهای آن و مدنظر قرار دادن کیفیت عشق در روابط زناشویی به عنوان یک عامل درمانی قوی توصیه می‌شود. با توجه به انگشت شمار بودن پژوهش‌های صورت گرفته در زمینه خیانت زناشویی در ایران و اهمیت بنیان خانواده در کشور ضرورت بررسی‌ها و مطالعات هرچه گسترده‌تر پیرامون این موضوع و موضوع‌های مرتبط با آن بیشتر احساس می‌شود.

تقدیر و تشکر

این مطالعه حاصل طرح تحقیقاتی مصوب سازمان بهزیستی شهرستان شیراز بود که با حمایت مالی این سازمان و تحت نظارت معاونت پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی انجام شد.

REFERENCES

۱. Abbasy M, Dehghany M, Mazahery M, Ansarinejad F, Fadaie Z, Nikparvar F, et al. Survey of marital satisfaction variations and its dimensions in family life span. *Fam Res* ۲۰۱۰; ۲۱: ۲۲-۶.
۲. Barazande H, Saheby A, Aminyazdy A, Mahram B. The relationship of communication criteria with marital adaptation. *Iran Psychol* ۲۰۰۵; ۸: ۳۱۹-۳۰.
۳. Salimy SH, Azadmarzabady A, Amiry M, Taghavy SM. Marital satisfaction in ulcerous, s wives. *Q J New Thoughts Educ* ۲۰۰۷; ۴: ۵۵-۷۲.
۴. Platt RAL, Nalbhone DP, Casanova Gm, Wetchler JL. Parental conflict and identity as predictors of adult children's attachment style and infidelity. *Am J Fam Ther* ۲۰۰۸; ۳۶: ۱۴۹-۶۱.
۵. Aviram I, Amichai-Hamburger Y. Online infidelity: Aspects of dyadic satisfaction, self-disclosure, and narcissisms. *J Comput Mediat Commun* ۲۰۰۵; ۱۰: ۱۴-۱۴.
۶. Shackelford T, Besser A, Goetz AT. Personality, marital Satisfaction, and probability of marital infidelity. *Individ Differ Res* ۲۰۰۸; ۶: ۱۳-۲۵.
۷. Peluso PR. *Infidelity: A practitioner's guide to working with couples in crisis*. New York: Routledge; ۲۰۰۷; ۱۷-۵۲.
۸. Johnson SM. Broken Bonds: An Emotionally Focused Approach to Infidelity. *J Couple & Relat Ther* ۲۰۰۵; ۴: ۱۷-۲۹.
۹. Duncombe J, Harrison K, Allan G, Marsden D. *The state of affairs: Explorations in infidelity and commitment*. London: Lawrence Erlbaum Associates; ۲۰۰۴; ۱۱-۱۱۱.
۱۰. Atkins D, Baucom DH, Jacobson NS. *Understanding infidelity: Correlates in a national random sample*. *J Fam Psycho* ۲۰۰۱; ۱۵: ۷۳۵-۴۹.
۱۱. Shaghayegh Shani H. Gender, age, and previous sexual history: Differences in defining sexual infidelity and emotional infidelity. *Dissertation Abstracts International. Los Angeles: Alliant International University*; ۲۰۱۱; ۱۹-۹۹.
۱۲. Emmers-Sommer TM, Warber K, Halford J. Reasons for (Non)engagement in Infidelity. *J Mar & Fam Rev* ۲۰۱۰; ۴۶: ۴۲۰-۴۴.
۱۳. Bravo IM, Lmpkin PW. The complex case of marital Infidelity: An explanatory model of contributory processes to facilitate psychotherapy. *Am J Fam Ther* ۲۰۱۰; ۳۸: ۴۲۱-۳۲.
۱۴. Shaye A. Infidelity in dating relationships: Do big five personality traits and gender influence infidelity?. *Cincinnati: Proquest*; ۲۰۱۰; ۷-۶۹
۱۵. Hefazitorghabe M, Firuzabady A, Haghshenas H. The survey of relation of love component and marital satisfaction. *Mazandaran Med Univ Mag* ۲۰۰۵; ۵۴: ۹۹-۱۰۹.
۱۶. Atary Y, Hosainpur M, Rahnavard S. The efficacy of communication skills education in couples communication planning method on couples heartsick reduction. *Thought Behav Clin Psychol* ۲۰۱۰; ۱۴: ۲۵-۳۴.
۱۷. Teymurpur N, Moshtaghbidokhty N, Purshahbaz A. The relationship of attachment styles, marital satisfaction and sexual guilt with sexual desire in women. *J Clin Psychol Mag* ۲۰۱۰; ۳: ۱-۱۴.
۱۸. Danesh A. Survey of efficacy of conversational communication method on marital satisfaction enhance in alien couples. *Fam Res* ۲۰۱۰; ۲۳: ۳۷۳-۹۱.
۱۹. Fulady A, Danesh M, Kashfy F, Khany S, Alimohamadpurtahamtan R. The survey of infertile couples attitude to infertility and marital adjustment in clients of Tehran infertility center in ۲۰۰۴. *Mazandaran Med Univ Mag* ۲۰۰۴; ۱۶(۵۵): ۱۳۱-۷.

The Rate of Marital Fidelity and Quality of Love in Divorce Applicants with and Without Marital Infidelity Precedent

Modarresi F¹, Zahedian H¹, Hashemi Mohammad Abad SN^{2*}

¹Department of Psychology Fars Science & Researches University, Islamic Azad University, Shiraz, Iran,
²Department of Psychiatry, Yasuj University of Medical Science, Yasuj, Iran

Received: ۱۷ Aug ۲۰۱۳ Accepted: ۱۶ Nov ۲۰۱۳

Abstract

Background & aim: The issue of marital infidelity is considered as an increasing concern in our society, which is associated with instability in relationships and high rate of divorce. The purpose of this study was to investigate the level of marital adjustment and the quality of love in the applicants with a history of divorce and marital infidelity.

Methods: In this qualification-analytical, cross-sectional study performed in ۲۰۱۳ in the Fars welfare organization, ۹۰ people were selected by available sampling and classified into three groups with a history of marital infidelity and divorce, divorce without a history of marital infidelity and controls. Three individual groups completed the Inventory Adjustment Scale and Sternberg's love triangle. Subjects with a history of marital infidelity completed questionnaires of regarding love triangle scale again regarding upon their marital relationship. Data were analyzed by dependent t-test and ANOVA.

Results: Significant differences were observed among divorce group and various aspects of marital love triangle ($P < 0.001$). Results also revealed that there was a significant difference between the groups with and without marital infidelity, from the view point of intimacy, passion and anxiousness, commitment, and decision in relationship ($P < 0.001$). Investigating the quality of love in individuals with marital infidelity showed differences in all aspects of Sternberg's love triangle in relationship with wife and ultra-marital relationships ($P < 0.001$).

Conclusion: Marital incompatibility alone is not a strong reason for marital infidelity in hard conditions of life and according to the research's results. The most significant factor in attracting for ultra-marital relationship and the quality of the relationship and love between couples were the quality of the relationship and love between couples.

Key words: Infidelity, Marital Satisfaction, Marital Adjustment, Love Triangle, Divorce

*Corresponding Author : Hashemi Mohamadabad SN, Department of Psychiatry, Yasuj University of Medical Science, Yasuj, Iran

Email: Email: nazir.hashemi@gmail.com